

Nr 227.

Av friherre **Beck-Friis m. fl.**, om ökat anslag till reseersättningar för egnahemsnämnderna.

Handhavandet av den statliga egnahemsverksamheten åvilar under egnahemsstyrelsens ledning och överinseende ett antal lokala egnahemsnämnder. Dessa nämnder ha att pröva och avgöra ansökningar om egnahemslån för förvärv av jordbruks- och bostadsfastigheter, att bedriva jordförmedling i egnahemssyfte, att biträda egnahemsstyrelsen vid jordanskaffnings- och arrendeegnahemsverksamheten och att därvid bl. a. efter erforderlig utredning till egnahemsstyrelsen avgiva förslag i fråga om förvärv av jord, som nämnden finner lämplig för försäljning till egnahemsändamål eller för upplåtelse till arrendeegnahem. Vidare åligger det egnahemsnämnd att uppmärksamma alla tillfällen till förstärkning av ofullständiga jordbruk genom sammanläggning eller annorledes. En annan vidlyftig sida av egnahemsnämndernas verksamhet utgör deras handhavande av den statliga bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden.

Uppenbart är att egnahemsnämnderna för att rätt kunna sköta nu nämnda arbetsuppgifter äro i hög grad beroende av att kunna företaga resor. För att t. ex. kunna bedöma om en fastighet lämpar sig för inköp till ett jordbruks-egnahem eller om en annan fastighet kan ifrågakomma för komplettering av intilliggande ofullständigt jordbruk erfordras besiktning å stället. Då byggnadsskyldighet ålagts en egnahemslåntagare är syn på platsen påkallad o. s. v. Möjligheten att i dylika och liknande fall kunna företaga erforderliga resor är av så vital betydelse för egnahemsverksamheten, att det med fog torde kunna sägas att därförutan äro egnahemsnämnderna icke arbetsföra.

Under senare tid ha egnahemsnämnderna anförtrotts vissa ytterligare uppgifter. Vi åsyfta bl. a. åläggandet att bedriva en mera aktiv inköspolitik avseende förvärv, där så lämpligen synes böra ske, av jordbruksfastigheter, som försäljas exekutivt, till förhindrande i någon mån av spekulationsköp och samtidigt för fastigheternas utnyttjande såsom tillskottsjord till ofullständiga jordbruk. Vi vilja vidare erinra, att den skyldighet att lämna intyg, som enligt den nyligen antagna jordförvärvslagen skall i vissa fall ankomma på egnahemsnämnd, mången gång torde komma att nödvändiggöra en besiktning av fastigheten i fråga.

Den för egnahemsnämnderna avsedda anslagsposten till resor har sedan flera år varit uppförd i nämndernas omkostnadsanslag med ett belopp av 160 000 kronor. Egnahemsstyrelsen äskade, såsom framgår av nionde huvudtiteln till statsverkspropositionen till 1945 års riksdag, för budgetåret 1945/46 en höjning med 20 000 kronor. Statskontoret tillstyrkte en ökning med 10 000

kronor, men posten uppfördes det oaktat med oförändrat belopp, 160 000 kronor. I sina anslagsäskanden till årets riksdag har egnahemsstyrelsen — under hänvisning bl. a. till att ett effektivt utnyttjande av egnahemsorganisationens arbetskraft motverkas och att till allmänhetens förfång en försening av behandlingen av sådana ärenden, som påkalla besiktning på platsen, vållas, därest reseomöjligheterna äro otillräckliga — ånyo hemställt om en höjning av ifrågavarande anslagspost. Statskontoret har icke framställt någon erinran mot styrelsens förslag, men i statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, p. 138, har omkostnadsanslaget föreslagits skola bibehållas vid oförändrat belopp.

Vid nu angivna förhållanden och då det enligt vår mening är av vikt, att egnahemsorganisationen icke av brist på möjlighet att företaga resor hämmas i sin betydelsefulla verksamhet, finna vi angeläget, att den i egnahemsnämndernas omkostnadsanslag ingående posten till reseersättningar höjes i någon mån, förslagsvis med 20 000 kronor, och att alltså sagda omkostnadsanslag ökas i motsvarande grad.

Under återopande av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av nionde huvudtiteln ville besluta, att det under punkt 138 äskade anslaget å 270 000 kronor till Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Omkostnader höjes till 290 000 kronor för möjliggörande av en ökning av den däri ingående posten till reseersättningar med 20 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1946.

Carl Beck-Friis.

Josef Hagman.

B. A. Nilsson.

Erik Arrhén.

Ivar Persson.

Lennart Bondeson.
